

Woensdag 4 oktober 2023 - 20:00

MOL

REVUE BLANCHE & PSALLENTE

Brief aan de toekomst

EPISTOLA POSTERITATI LIEFDE ZIJ MIJN GIDS

Revue Blanche

Lore Binon, *zang*

Kris Hellemans, *altviool, electronics*

Caroline Peeters, *fluit*

Anouk Sturtewagen, *harp*

Psallentes

Sarah Abrams, Elisabeth Colson, Lisa De Rijcke, Barbara Somers, Sarah Van Mol,
Kerlijne Van Nevel en Veerle Van Roosbroeck, *zang*

Hendrik Vanden Abeele, *artistieke leiding*

Programma

Jacopo da Bologna (fl1340-?1386)

Sì com'al canto della bella Iguana (fragment, canon)

Salvatore Sciarrino (1947)

L'addio a Trachis (1984)

Jacopo da Bologna

Sì com'al canto della bella Iguana

Salvatore Sciarrino

Ai limiti della notte (1982)

Michael Pisaro-Liu (1961)

Petrarca Incipit I

Guillaume Dufay (1397-1474)

Vergine bella

Jacopo da Bologna

Giung' el bel tempo della primavera

Jacopo da Bologna

In su' be' fiori, in sulla verde fronda

Jacopo da Bologna

Lo lume vostro, dolce 'l mio signore

Michael Pisaro-Liu

Petrarca Incipit II

Salvatore Sciarrino

Canzona di ringraziamento (1985)

Jacopo da Bologna

Non al so amante più Diana piacque

Michael Pisaro-Liu

Petrarca Incipit III

Pierre Abélard (1079-1142)

Epithalamica

Salvatore Sciarrino

Due Arie marine (1990)

Michael Pisaro-Liu (1961)

Signs from Petrarch (2022)

(Opdracht Revue Blanche en Psallentes, creatie)

Inleiding

Terwijl de muziekrepertoires waarin Revue Blanche en Psallentes uitblinken gewoonlijk zo'n half millennium uit elkaar liggen, gaan beide gerenommeerde ensembles voor dit nieuwe project op zoek naar muziek die hen verbindt. De Italiaanse pareltjes die hen samenbrengen zijn de muziekwerken van de enigszins raadselachtige, maar altijd poëtische Salvatore Sciarrino (°1947), en teksten van onder meer Francesco Petrarca (1304-1374). Petrarca's woorden weerklinken doorheen het programma zowel in de muziek van een Renaissance-componist als Jacopo da Bologna (1340-1360), als in de muziek die de New Yorkse componist Michael Pisaro (°1961, en van Italiaanse afkomst) speciaal voor de productie schrijft: het contemplatieve Signs from Petrarch.

'Epistola posteritati' verwijst naar een brief die Petrarca ooit schreef over zichzelf en zijn ideeën en die hij richtte 'aan de toekomst'. De brief doet ons nadenken over hoe wij zelf naar het verleden, het nu, en de toekomst kijken. Heeft de wereldwijde COVID-19-crisis ons immers niet geleerd om op een andere manier met 'tijd' om te gaan? Petrarca's brief toont dat de inzichten en denkbeelden uit de veertiende eeuw ook vandaag en in de toekomst even relevant blijven. Dit programma verklankt een geloof in de menselijkheid, in zorg voor elkaar en in liefde. Het is de hedendaagse artistieke 'brief aan de toekomst' van Revue Blanche en Psallentes, waarbij ze uitpakken met muziek die niet zomaar mooi, maar vooral intens en doordrongen is.

Salvatore Sciarrino: *"Mijn muziek kan elegant zijn, delicaat door zijn dynamiek, maar ze is niet 'mooi', haar 'schoonheid' vloeit voort uit enkele secundaire aspecten, omdat ze meer piano is dan de gebruikelijke muziek, en voor diegenen die aan het moderne leven, aan de discotheken gewend zijn, kan ze overkomen als een mier op de rug van een olifant. Ik zie haar eerder als een vulkaanuitbarsting vanuit de verte."*

Alsmaar mooier, alsmaar beter

De toekomst kan beangstigend zijn. Lees, bekijk of beluister het nieuws, en daar heb je het: de wereld gaat naar de verdoemenis. Er lijkt soms weinig reden om optimistisch te zijn over wat er is en wat er komen gaat. Wat kan ons ondanks alles helpen om met vertrouwen naar de toekomst te kijken? Misschien het aloude trio geloof, hoop en liefde? Blijven geloven dat alles beter kan, dat geloof bergen verzet? Geloven dat zorgen voor elkaar de mensheid vooruit zal helpen? Vasthouden aan hoop op beterschap, hopen dat uiteindelijk alles goed komt, zeker als we zelf actief aan die betere toekomst werken? Er zijn veel manieren om dat te doen, maar één ding staat vast. Je hebt er liefde voor nodig. Liefde voor jezelf, voor de ander, voor de natuur, voor de andere dieren, voor volgende generaties.

OERMENSELIJKE DEUGDEN

De titel van dit project gingen Psallentes en Revue Blanche halen bij de Italiaanse dichter Francesco Petrarca (1304-1374). Toen hij in de literaire wereld al een zekere status had bereikt, besloot hij een brief te schrijven aan het nageslacht: 'Epistola posteritati'. Het is een autobiografische tekst, waarin Petrarca zichzelf als een deugdzaam humanist en christen afschildert. Op een modern aandoende manier kijkt hij naar zijn eigen ik, zoals hij denkt en hoopt dat men in de toekomst naar hem zal kijken. Daarmee overstijgt hij zijn eigen tijd en zijn plaats erin, als burger van de wereld – een wereld die nood heeft aan verbetering. De sleutel daartoe ziet Petrarca in het vinden van een balans tussen klassieke en christelijke deugden. Zeg maar: de oermenselijke deugden, waarin de liefde natuurlijk voorop staat.

Petrarca's poëtisch oeuvre, hoewel rijk en verscheiden, is voor een belangrijk deel getuige van de onbereikbaarheid van de ideale geliefde. Alleen al in zijn *Canzoniere* staan 366 gedichten rond vrijwel uitsluitend dat thema. Zowel verdoken als meer expliciet beschrijft de dichter zijn pijn om het verlangen naar Laura, de getrouwde vrouw die hij op Goede Vrijdag 1327 voor het eerst zag. We zouden Petrarca daarmee kunnen wegzetten als het zoveelste voorbeeld van *the male gaze* (het mannelijke staren). Maar we doen hem daarmee tekort. Hij getuigt vooral van de kracht en de onontkoombaarheid van de liefde, als eerste drijfveer van het menselijk bestaan. De brief die Psallentes en Revue Blanche met *Epistola posteritati* op hun beurt aan de toekomst schrijven, versterkt die getuigenis op een muzikaal zeer gevarieerde manier.

LOFLIED OP DE LIEFDE

Uiteraard kijken we eerst naar componisten die dicht bij de leefwereld van Petrarca zelf staan. Jacopo da Bologna is zo iemand. Van hem een caccia (zeg maar: een canon) en een reeks madrigalen, in één geval op tekst van Petrarca (*Non al so amante*). Ook op tekst van Petrarca maar honderd jaar jonger is het *Vergine bella* van Guillaume Dufay. De humanist Petrarca kijkt naar Maria, moeder van Jezus, en vraagt haar om hulp in het omgaan met 'de grote ellende van de menselijke hoedanigheid'. In Mariale teksten was al heel lang een dubbelzinnig spel aan de gang, waarbij de 'mooie maagd' ook een meer wereldlijk tintje kon krijgen. Dat is zeker zo in het *Epithalamica*, waarin de oude meester Pierre Abélard, geheel naar de traditie ooit gestart in het oudtestamentische Hooglied, een loflied zingt op het huwelijk. En dus op de liefde. De aanlokkelijke bruid, de betrouwbare bruidegom, de vreugde en de vertwijfeling van de huwelijksnacht.

TEDERHEID EN ZORGZAAMHEID

Van een heel andere orde is de soms wat desolaat aandoende muziek van de Italiaan Salvatore Sciarrino (1947). Er is veel stilte, en die stilte wordt nu eens gevoed en dan weer verstoord door de kleuren en texturen van de solist. Soms gaat het er ronduit virtuoos en heftig aan toe, bijna wanhopig. Een andere keer voel je een bijna pijnlijke tederheid, een indringende intimiteit. Zelf zegt Sciarrino dat hij gelooft dat zijn muziek elegant en delicaat kan zijn, zonder noodzakelijk 'mooi' te worden. Hij gebruikt het tot de verbeelding sprekende beeld: 'als een vulkaanuitbarsting vanuit de verte'.

Aan de Californische componist Michael Pisaro-Liu (1961) vroegen we een werk te maken dat tederheid en zorgzaamheid zou uitstralen, als noodzakelijke deugden op weg naar een betere wereld. *Love be my guide* (Liefde zij mijn gids) is het centrale thema. En de laatste woorden spreken boekdelen: *Grasping at nothing, I embrace the world* (Mij aan niets vastklampend, omarm ik de wereld). Er moge dan misschien niet veel hoop zijn, niet veel reden tot optimisme, het is onze verdomde plicht ons vast te klampen, omwille van onszelf en de volgende generaties, aan elk sprankeltje positiviteit, steeds op weg naar een toekomst waarin de wereld alsmaar mooier en alsmaar beter is. Het samen beleven van muziek, van kunst in het algemeen, is daar een opwindend onderdeel van.

Hendrik Vanden Abeele

Liedteksten

Jacopo da Bologna

Sì com'al canto della bella Iguana

Sì com'al canto della bella Iguana
Obliò suo cammin più tempo el Greco,
Prendendo suo piacer con forma
umana,

Così, per esser, donna, sempre teco,
Faresti la mia voglia esser lontana
Da ogn'altro piacer, 'sendo'l tuo meco.

Però che se'd'ogni virtute unita
Tu se'perfecta gieamma, Margherita.

*Zoals door het lied van de mooie nimf
de Griek gedurende lange tijd zijn reis
vergat, met haar in menselijke vorm zijn
plezier nemend,*

*Zo, o mijn vrouwe, als ik altijd bij jou
zou zijn, zou je mijn verlangen vervullen,
ver verwijderd van alle andere plezier,
en ik het jouwe.*

*Want jij ben vol van alle deugden,
je bent een perfect juweel, Margaretha.*

Guillaume Dufay

Vergine bella

Vergine bella, che di sol vestita,
coronata di stelle, al sommo Sole
piacesti sí, che 'n te Sua luce ascose,
amor mi spinge a dir di te parole:
ma non so 'ncominciar senza tu' aita,
et di Colui ch'amando in te si pose.
Invoco lei che ben sempre rispose,
chi la chiamò con fede:
Vergine, s'a mercede
miseria estrema de l'humane cose
già mai ti volse, al mio prego t'inchina,
soccorri a la mia guerra,
bench'ì' sia terra, et tu del ciel regina.

*Mooie maagd, gekleed met de zon,
gekroond door sterren.
Jij die zo geliefd bent door de hoogste
Zon dat hij zijn licht in jou verborg.
Liefde zet er me toe aan tot jou te
spreken. Maar ik weet niet waar te
beginnen zonder je hulp, en zonder Zijn
hulp, Hij die zichzelf in jou plaatste.
Ik aanroep zij die altijd diegenen
antwoordde die hun vertrouwen in haar
stelden. Vrouwe, als je door de grote
ellende van de menselijke hoedanigheid
tot erbarmen kan komen,
neig je dan naar ons gebed.
Help me in mijn strijd.
Zelfs al ben ik stof,
en jij bent de koningin van de hemel.*

Jacopo da Bologna

Giung' el bel tempo della primavera

Giung'el bel tempo della primavera
Che nova erbetta dà fiori e viole;
Cresce beato Amor dov'esser vuole.

*De heerlijke lente is aangebroken,
Vers gras, bloemen en viooltjes
ontspruiten;
De liefde bloeit waar ze maar wil.*

A' dolci versi d'uselletti, fuora
Van donne per ghirlande in compagnia.
Seguendo lor amor drei tutta via,

*Buiten, te midden van zoet
vogelgezang,
Een gezelschap van vrouwen gaat op
weg voor bloemenkransen,
Hun liefdes net zo najagend.*

Ed ogni frutto del piacer giermoglia,
Chè sol consiglio fan d'amar di voglia.

*En elke vrucht van plezier barst in knop,
Omdat hun enige raad is om gewillig
lief te hebben.*

Jacopo da Bologna

In su' be' fiori, in sulla verde fronda

In su'be' fiori, in sulla verde fronda,
Sotto novi arboretti spessi e lunghi
Pasturella trovai, che cogliea funghi.

*Tussen mooie bloemen en groen
gebladerte, onder jonge jonge
boompjes, dik en lang, Vond ik een
herderin die paddenstoelen plukte.*

In panni bigi alzati a la ritonda
Per un boschetto se ne giva sola:
Chiama' la a me per dirle una parola.

*Haar grijze keperstof om haar middel
opgestoken, Ze liep helemaal alleen
door het struikgewas: Ik riep haar bij me
om met haar te praten.*

Del grembo un fior che ell'avea le tolsi:
Sì fu gentil, che ma' più bel non colsi.

*Ik stal een bloem die ze in haar boezem
had: Zo teer, dat ik nooit haar gelijke in
schoonheid heb geplukt.*

Jacopo da Bologna

Lo lume vostro, dolce 'l mio signore

Lo lume vostro, dolce 'l mio signore
Virtute sic perfecte est ornatum
Ch'a' rei non luce, a'buoni sempr'è
caro.

*Uw licht, mijn lieve Heer, is versierd met
zulke volmaakte deugdzaamheid
dat het niet schijnt voor de schuldigen
maar altijd schijnt voor de
rechtvaardigen.*

Hoc est notum et iam satis probatum
In quei ch'anno sentito il gusto amaro
Nascosamente per comporre errore.

*Zoveel is bekend en bevredigend
bewezen aan hen die bitterheid hebben
geproefd omdat ze verborgen fouten
probeerden goed te maken.*

Una donna vi regna ch'è sì bella,
Sul ciel no è posta più lucente stella.

*Een vrouw regeert over jou die zo mooi
is; er is geen helderdere ster in de
hemel.*

Jacopo da Bologna

1. *Non al so amante più Diana piacque*

Non al so amante più Diana piacque
Quando per tal ventura tuta nuda
La vid'in meço de le gelid'aque,

*Haar minnaar was niet meer blij met
Diana, toen hij haar toevallig naakt zag
te midden van ijskoud water,*

Ch'a mi la pasturela alpestra e cruda,
Fixa a bagnar el suo cànido velo
Ch'al sol e a l'aura el vago capel chiuda.

*dan ik door de jonge herderin uit de
bergen die haar witte sluier wilde
wassen, met haar blonde haar vrij in de
zon en de wind.*

Tal che me fici, quando gli ard'el celol,
Tuto tremar d'un amoroso çelo.

*Zodat ze me deed huiveren,
onder een brandende hemel, met de
kilte van de liefde.*

Pierre Abélard

Epithalamica

Epithalamica, dic sponsa cantica!
Intus que conspicis dic foris gaudia,
et nos laetificans de sponso nuntia
cuius te refovet semper clementia.

Adolescentule vos chorum ducite,
hec cum praecinerit et vos succinite.
Amicos sponsi vos vocarunt nuptiae
Et none modulus optamus Dominae.

In montibus hic ecce saliens,
ecce venit colles transilens.
Per fenestras ad me respiciens,
per cancellos venit prospiciens:
'Amica, surge propera!
Columba nitens, advola!'

Tortens enim hiemas iam transit,
gravis imber recedens abiit,
ver amoenum terras aperuit,
flores parent et turtur cecinit:
'Amica, surge propera!
Columba nitens, advola!'

Rex in acubitum iam se contulerat
et mea redolens nardus spiraverat,
in ortum veneram in quem descenderat
at ille transiens iam declinaverat.

Per noctem igitur hunc querens exeo,
huc illuc anxia querendo cursito,
Occurunt vigiles ardenti studio
quos dum transieram sponsum invenio.

*Zing, o bruid, je huwelijkslied.
Zing de vreugde die je voelt uit.
En verblijd ons met nieuws over je
bruidegom, wiens zachtmoedigheid je
altijd opbeurt.*

*Meisjes, stel je ten dans op, wanneer ze
begint te zingen, begeleidt ze dan. De
vrienden van de Bruidegom nodigen
uit tot het huwelijksfeest. En we willen
de liederen van onze nieuwe Dame
aanhoren.*

*Zie wie er door de bergen huppelt,
Zie, daar komt hij over de heuvels
gesprongen. Hij kijkt naar mij door het
venster, staart door het raster, en zegt:
'Sta op, mijn lief, mijn sneeuwwitte duif,
kom, vlieg!'*

*Dan is de barre winter voorbij,
de zware regen vermindert, houdt op.
Milder weer opent de aarde,
bloemen bloeien, de tortelduif roekoet:
'Sta op, mijn lief,
mijn sneeuwwitte duif, kom, vlieg!'*

*De koning was al naar bed gegaan,
en mijn nardus parfumeert de lucht.
Ik was in de tuin gekomen, waar hij naar
beneden was gekomen maar hij, die
er doorheen ging, was al zijns weegs
gegaan.*

*Daarom ging ik in de nacht naar hem
op zoek, hier en daar, ongerust naar
hem uitkijkend. De wachters zagen me,
maar ik vervolgde mijn pad. Toen ik hen
passeerde, vond ik mijn bruidegom.*

Iam teneo quod amaveram,
quod colui quod quesieram,
plus gaudeo quam dolueram,
Iam rido, que tam fleveram.

Nocte flevi, mane risi,
flevi nocte, risi mane.

Noctem in somnem dolor duxerat,
diem solemnem amor celebrat.
Convertit elegos nostros in cantica.
Cecinimis et nostra gaudia.
Communis salus et festa communia.
Ipsi regnum decus et gloria. Amen.

*Nu houd ik vast wat ik heb liefgehad,
wat ik aanbad en wat ik verlangde.
Nu verheug ik me waar ik eens treurde,
Nu lach ik waar ik eens huilde.*

*'s Nachts huilde ik, 's morgens lachte ik,
Ik huilde 's nachts, ik lachte 's morgens.
Ik had door zorgen slapeloze nachten,*

*maar voor de liefde is het een plechtige
dag.
Ons klaaglied is een loflied geworden.
Het doet ons zingen van vreugde.
Heil en blijdschap alom.
Zijn koninkrijk is eer en glorie. Amen.*

Salvatore Sciarrino

Due Arie marine

Ah un rimedio
alla bua d'Andromeda
Oh, issa!
alla sua bua
Oh, issa!
Nessuno mi viene in aiuto
allora mi tuffo!
Oh, issa!
Anche se ora venissero a prendermi ...

*Ah een remedie
voor de pijn van Andromeda
Oh, hijs!
Op haar pijn
Oh, hijs!
niemand komt me helpen
dus duik ik erin!
Oh, hijs!
Zelfs als ze me nu kwamen halen ...*

Michael Pisaro-Liu

Signs from Petrarch

I don't want to sing the way I did
before, for no one understood me.
I shall, perhaps, compose a work so
doubled between the modern style
and the ancient tongue that then (I fear
to say), as far as Rome you'll hear the
clang it makes.
But I am missing a number of venerable
threads.

To those who call the words obscure,
my song says:
"I don't care, because I'm hoping for
another messenger with clearer voice to
clarify the truth."

Love be my guide.
Keep the music in tune with desire, let
my heart not go out of tune.
My fire mind melts when I see her eyes,
like a snowman in the sun.
All aflame between the dew and fog, a
night of rain,
the wondering stars,
If I did not have her eyes before me to
guide the way I could never have seen
this.

I beg your eye wave strike me and salve
this plague. Fire eyes, they that send
sparks into my heart.
Wave eyes, imprinting the infinite sign
of nature's flow.

With my own eyes I turn, and by chance
catch a patch of bright and think: "That
light once struck here." Grasping at
nothing, I embrace the world.

*Ik wil niet meer zingen zoals ik vroeger
deed, want niemand begreep me.
Misschien zal ik een werk componeren
dat zo zweeft tussen de moderne stijl en
de oude taal dat je dan (ik vrees het te
zeggen) tot in Rome het gekletter zult
horen.
Maar ik mis een aantal eerbiedwaardige
rode draden.*

*Tegen degenen die de woorden
obscuur noemen, zegt mijn lied:
"Het kan me niet schelen, want ik hoop
op een andere boodschapper met een
duidelijkere stem om de waarheid te
verduidelijken."
Liefde zij mijn gids.
Houd de muziek in harmonie met het
verlangen, laat mijn hart niet uit de toon
vallen.
Mijn vuurgeest smelt als ik haar ogen
zie, als een sneeuwpop in de zon.
Helemaal in vuur en vlam tussen de
dauw en de mist, een nacht van regen,
de verwonderende sterren,
Als ik haar ogen niet voor me had
om de weg te wijzen, had ik dit nooit
kunnen zien.*

*Ik smee je oog golf mij te raken en
deze plaag te verlichten. Vuurogen, zij
die vonken in mijn hart sturen.
Golfogen, die het oneindige teken van
de natuurstroom inprenten.*

*Met mijn eigen ogen draai ik me om
en vang bij toeval een lichtflard op en
denk: "Dat licht sloeg hier ooit in." Ik
grijp naar niets en omarm de wereld.*

Biografieën

Revue Blanche

Revue Blanche is een vocaal/instrumentaal kamermuziekensemble met een ongebruikelijke maar bijzonder kleurrijke bezetting: sopraan, fluit, altviool en harp. Sinds de oprichting in 2010 heeft het kwartet een indrukwekkend parcours afgelegd met mijlpalen als de Klara-award voor Jonge Belofte in 2013 en de YAMaward in 2016. Hun discografie werd onlangs aangevuld met een nieuwe CD 'Misia'.

De naam 'Revue Blanche' verwijst naar het literaire en artistieke tijdschrift 'La Revue Blanche' dat werd uitgegeven aan het einde van de 19de eeuw. De 'Witte Revue' werd zo genoemd omdat de som van alle kleuren wit is en een onbeschreven blad openstaat voor alle meningen en stromingen. Dit inspirerende idee sluit naadloos aan bij de filosofie van het ensemble en vormt het vertrekpunt van een voortdurende zoektocht naar interessant repertoire. De veelheid aan kleuren die het compacte instrumentencombo mengen kan, wordt met arrangementen van hoge kwaliteit maximaal uitgespeeld.

Revue Blanche is poëtisch en passioneel maar ook avontuurlijk en ambitieus. Het ensemble beperkt zich dan ook niet tot een klassieke aanpak maar koppelt traditionele concertformules aan andere kunstuitingen. Naast puur muzikale producties gaat er veel aandacht naar multidisciplinaire programma's met beeldende kunst, dans, literatuur en elektronica. Deze hybride aanpak leidt tot intense concertervaringen en doet uiteenlopende stromingen uit de muziekgeschiedenis op een eigenzinnige manier herleven.

De Bijloke Muziekcentrum nodigde hen uit als ensemble in residentie in de voorbije seizoenen. Revue Blanche speelt in grote cultuurhuizen als Bozar, Flagey, Concertgebouw Brugge, deSingel, de Elbphilharmonie in Hamburg, Muziekgebouw aan 't IJ in Amsterdam, Tempelpiaukion Kirkko in Helsinki, Nordea concert hall in Tallinn en Opéra de Lille. Ze waren ook te gast op Klarafestival, Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog, Big Bang Festival en Tallinn Black Nights Film Festival.

Psallentes

Psallentes (°2000) legt zich toe op gregoriaans en aanverwante meerstemmigheid. In de afgelopen 22 jaar hebben zij tweehonderd projecten gerealiseerd. Hun aandacht voor de oudste vocale muziek is uniek. Onder meer door het onderzoekswerk van artistiek leider Hendrik Vanden Abeele die op het thema in 2014 promoveerde aan de Universiteit Leiden staat onontgonnen repertoire centraal, genomen uit laatmiddeleeuwse manuscripten.

Psallentes begon als mannenensemble, aantredend in de context van projecten van Capilla Flamenca (wijlen Dirk Snellings). Vanuit hun exploreren van vrouwelijke thema's (muziek uit begijnhoven, liederen van Hadewijch, muziek van Hildegard von Bingen...) ontwikkelde Psallentes zich tot vrouwenensemble. Dertig albums werden op de markt gebracht, bij labels als Ricercar, Accent en Le Bricoleur.

Zij concerteerden doorheen Europa en in Noord-Amerika. Psallentes werd in 2018 door Klara genomineerd als Ensemble van het Jaar. In 2019 was Hendrik Vanden Abeele Artist in residence op het 'Muziekkasteel Landcommanderij Alden Biesen'. In die context realiseerden zij met Psallentes de op gezinnen gerichte muzikaal-filmische wandeling 'Punica granatum', in de Engelse tuin van de commanderij.

Psallentes is een illustratie van de kracht van muziek van voor 1600. Daarover verscheen het boek 'De Stilte van de Muziek voor Bach', van Liesbet Vereertbrugghen, Nicole Van Opstal en Hendrik Vanden Abeele (Borgerhoff & Lambrigts met Klara, 2020), waarin opnames van Psallentes prominent aanwezig zijn.

Psallentes wordt structureel ondersteund door de Vlaamse overheid.

Sint-Pieter en Pauwelkerk

© Open Churches

De huidige kerktoeren van de Molse Sint-Pieter en Pauwelkerk dateert van het einde van de 15de eeuw. Hij is 41,78 meter hoog. Het is een typisch Kempische bakstenen toren in gotische stijl. Het schip van de kerk werd herbouwd in 1898 in neogotische stijl. De portalen en enkele andere delen waren iets vroeger klaar. Boven een portaal prijkt een 'Dooop van Christus in de Jordaan'. Vlakbij de deur staat een "dovenbiechtstoel", die indertijd wegens de privacy opgesteld stond in de sacristie. De beeldhouwde biechtstoelen en lambrisering zijn van Andreas De Swert. Onderaan het altaar met de Kruisafneming, ligt een Sint-Franciscus van Assisi, uit ivoor en Congolees hout. In het tabernakel van dit altaar wordt het relikwie van de Heilige-Doorn bewaard. Het centrale altaar werd op 29 juni 2008 door Mgr. Paul Van den Berghe gewijd. Het is een ontwerp van architect Frédéric Wattecamps, partner bij Atelier Vanhout in Turnhout. Het is uitgewerkt in carraramarmer en blauwe hardsteen. De eenheid tussen altaar en lezaar is het sterkste kenmerk van deze moderne constructie die door de materiaalkeuze goed in het interieur is geïntegreerd.

EXPERIMENT/ALLENDE
KUNST/THEATER/JAZZ/ACT
KLASSIEKE MUZIEK/POEZIE
DESIGN/FOTOGRAFIE/DANS
OUDE MUZIEK/LITERATUUR
OPERA/ARCHITECTUUR/P
FILOSOFIE/FILMMUZIEK/A
GESCHIEDENIS/ERFGOED/G
HEDENDAAGSE MUZIEK/FES
POLITIEK/ECONOMIE/WORI
PERFORMANCE/SOCIOLOG
CHANSO SOUNDS

Klara. Blijf verwonderd.

Klassieke muziek van de middeleeuwen tot vandaag in een historische context

Ontdek de seizoenconcerten met Reinoud Van Mechelen,
Les Arts Florissants, The Tallis Scholars
en zo veel anderen op www.amuz.be.

rtv

altijd op scherp

www.rtv.be

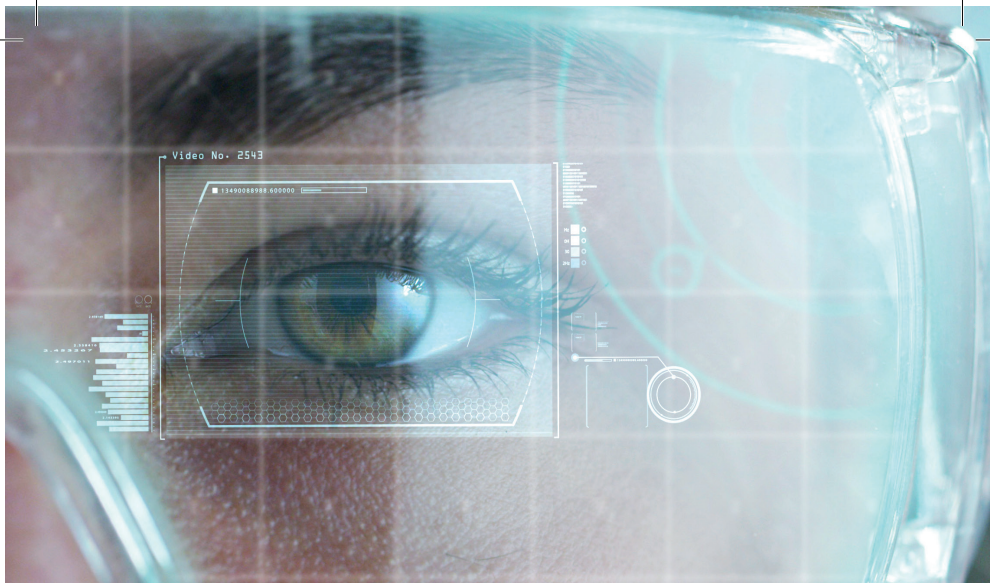
[/rtvvandaag](https://www.facebook.com/rtvvandaag)

[rtv.tvplus](https://www.instagram.com/rtv.tvplus)

[@rtv_vandaag](https://twitter.com/rtv_vandaag)

Duurzame technologieën & onderzoek

Dag na dag werken de onderzoekers van VITO aan grensverleggende technologische oplossingen die bedrijven en beleidsmakers helpen een antwoord te bieden op de enorme uitdagingen waar we voor staan. Creatieve, innovatieve oplossingen vanuit een unieke systeembenadering. Zo openen we nieuwe horizons en creëren we meer impact. VITO is een gangmaker in die duurzaamheidstransitie voor bedrijven en overheid. We integreren kennis uit verschillende domeinen, over landsgrenzen heen. We doen dit vanuit een internationale en multidisciplinaire organisatie die vlot inspeelt op nieuwe uitdagingen. Zo creëren we gedeelde waarde voor mens, bedrijf en maatschappij.

30 jaar
expertise

> 1000
medewerkers

47
nationaliteiten

Vision on technology
for a better world

vito.be

COLOFON

ALGEMENE COÖRDINATIE EN ORGANISATIE

Festival van Vlaanderen Kempen vzw
met dank aan sponsor IOK
en mediasponsor Klara

ORGANISATIE

Dr. Jelle Dierickx
Directeur
Michaela Defever
Marketing & PR
Lieze Depuydt
Productie
Babette D'hoë
Productie-assistent

RAAD VAN BESTUUR

Marc De Geyter
Voorzitter
Kris Vreys
Ondervoorzitter
Ludo Kools
Secretaris
Greet De Clerck
Liana Davtyan
François Mylle
Annemarie Peeters
Jerry Aerts
Annick Schramme
Björn Siffer

SAMENSTELLING EN REDACTIE

Jelle Dierickx
Michaela Defever
Lieze Depuydt
Babette D'hoë

ONTWERP EN CAMPAGNEBEELDEN

www.emilielauwers.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Jelle Dierickx
Festival van Vlaanderen Mechelen/Kempen vzw
Onder-den-Toren 12
2800 Mechelen

EUROPEAN FESTIVAL ASSOCIATION

Het Festival van Vlaanderen Mechelen maakt deel uit van de koepel Festival van Vlaanderen en is lid van de European Festival Association en de International Society for Contemporary Music.

Programma onder voorbehoud van wijzigingen.

CONTACT

Festival van Vlaanderen Kempen vzw

Onder-den-Toren 12, 2800 Mechelen
T +32 (0)15 20 49 82
kempen@festival.be

www.musica-divina.be

SUBSIDIENTEN

MET DE STEUN VAN

De steden Geel, Hoogstraten, Lier, Herentals en Turnhout en de gemeenten Mol, Westerlo, Heist-op-den-Berg en Scherpenheuvel-Zichem, de abdijen van Postel, Averbode en Tongerlo, en de kerkfabrieken en de toerismediendiensten van de betrokken steden en gemeenten.

SPONSORS

PARTNERS

